

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrlet 1 gl. 20 kr. Viskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLIII.

V Ljubljani, 14. sušca 1890.

List II.

Spomni mene se, Gospod!

Vidim te, na križ pribiti,
Moj Zveličar in Gospod!
Iz ljubezni se dariti
Zá-me, za človeški rod.

Vsa narava se zavzame,
Se zgrozi nebá obok,
Skala žalovati jame; —
Izraelov ne otrok.

Solnce gasne, mrak zagrinja
Zemljo, terga se zastor;
Slepi ljud pa te preklinja,
Terdovratnih judov zbor.

Ti pa milo gledaš s križa
Na prijatlov mali krog,
V strašnih mukah, smert se bliža,
Dopolnuje se nalog. —

Vendar vmreti nisi v stani,
Da v ljubezni uslišiš še
Zlobnika ob desni strani,
Ki skesan ves prosi te:

Jezus! Jagnje ti nedolžno,
Prosim milo v me poglej,
Vmiri serce mi otožno,
In v ljubezni ga ogrej!

Jaz terpim, me zlobe moje
Vežejo na smertni hlod,
„Ko v kraljestvo prideš svoje,
Spomni mene se, Gospod!“

Milostno okó pogleda
Tvoje, Jezus, in takoj
Potolaži ga beseda:
„Danes v rajú boš z menoj.“

Prosim, Jezus! ah izusti
Meni kdaj, ko grem od tod,
Te besede, — greh odpusti, —
Spomni mene se, Gospod!

Radoslav.

Kratek obseg papeževe okrožnice o dolžnostih katoličancev.

(D.lje.)

Tisti pa, ki se namérjajo pečati z očitnimi zadevami, se morajo dvojne zmote prav posebno varovati; ena teh se lažnjivo imenuje previdnost, druga pa prevelika derznost. — Marsikteri namreč terdijo, da brezbožnim, se ne smé očitno nasprotovati, da kje ugovor nasprotnikov še huje ne razkači. Če so taki ljudje Cerkvi prijatelji ali nasprotniki, pogosto ni gotovo. Terdijo sicer, da so katoličani; pri tem pa menijo, Cerkev bi vendar prav storila, ako bi ta ali ta nauk, ki se ne strinja s Cerkvijo, vendar le terpela in brez kazni razširjati dopustila. Obžalujejo sicer, da vera peša in se spačenost razširja, nič pa si ne prizadevajo za pomočke, da bi se hudo odvernilo; pač pa večkrat še sami s prevelikim prizanašanjem in škodljivo terpnostjo hudo še pospešujejo. Noben človek naj bi ne smel dvomiti nad njihovo vdanostjo do apostolskega Stola, vedno pa imajo kaj pogrjati nad papežem. Previdnost teh ljudi je tistega plemena, katero sv. apostelj Pavel imenuje modrost mesa in smert duše; ta previdnost ni podložna božji postavi, in ne more biti. (Rim. 8, 6. 7.) Nič pa ni manj pripravno pripomoči k zmanjšanju sedanjih zál, kakor ravno ta lažnjiva previdnost. Cerkveni sovražniki namreč nič ne skrivajo,

le glasno se hvalijo, da bi katoliško vero, ki je edino-resnična, ako bi bilo mogoče, radi z zemlje potrebili. V ta namen vse počenjajo: vedó namreč, da kolikor bolj bi serčnost katoličanov oplašili, toliko ložej in urneje dosežejo svoj namen. Kteri tedaj to meseno modrost ljubijo in se védejo, kakor bi ne vedili, da vsak kristjan mora biti dober vojak Kristusov, kteri bojno plačo, ki se spodobi zmagovavcu, hočejo dobiti po najbolj zložnem potu in brez vojskovanja, — taki vspeha hudobnih ne le ne ustavljajo, temveč ga še pospešavajo.

Mnogi nasproti se pa dajejo voditi neki napačni gorečnosti, ali kar bi bilo še hujše, delajo se videzno goreče, ko pa kaj družega namérjajo, in se ne pečajo s tim, kar je njih reč. Radi bi, da vse v Cerkvi naj bi se godilo po njih sodbi in misli; če pa se zgodi kaj drugač, so nejevoljni in se le zopervaje udajo. Ti tedaj so nečimerno termasti in ravno tako graje vredni, kakor le-uni. To se ne pravi pravni oblasti pokornim biti, temuč jo gospodovati: s tem prevračajo razméro med višjimi in podložnimi in razdirajo réd, ki ga je Bog vstanovil, da naj se vse čase ohrani v njegovi Cerkvi in ga brez kazni nikomur ne pusti begati. — Naj bolje delajo oni, kteri vselej ko je treba, se ne branijo stopiti na borišče, terdno prepričani, da krivična samosilnost bo slednjič propadla in se svetosti pravice in vere morala umakniti. Le-ti v resnici delajo s serčnostjo pervih kristjanov, ker vero branijo zoper tisto ošabno in samosilno svojbo, ki se je rodila v trenje kerščanskega imena, ki je papeža spravila v svojo oblast in ne jenja ga preganjati; pri tem pa si vedno prizadevajo (uni, namreč) biti Cerkvi pokorni sinovi in ne počno nič brez povelja svojih višjih.

Taka podložnost v edinosti z močnodušnostjo in stanovitnostjo bodi lastna vsim kristjanom, da kar koli čas prinese, v ničimur nimajo pomanjkanja. (Jak. 1, 4.) Zato močno želimo, naj bode v vsih sercih tista modrost duha, ktero sv. Pavel tako imenuje. (Rim. 8, 6.) Zakaj ta pri vravnavi človeških djanj sledi zlato srednjo pot in obvaruje človeka bojzljivega strahú in obupnosti, pa tudi prederznosti in prevelike samopnosti. (Dalje nasl.)

Dva zelo važna poduka:

1. Delaj dobro, dokler živiš; 2. daruj vsa svoja dobra dela velikodušno vernim dušam v vicaš.

(Dalje.)

Nikar se ne zanašaj preveč na obljube in zaterjevanja svojcev, da te po smerti gotovo ne

bodo pozabili in v nemar pustili. Kajti, le prevečkrat se ravnaajo po pravilu, da je obljubiti in storiti preveč in navadno se dosti manj izverši, kakor pa obljubi. V obče — to še enkrat pravim — se ne smé v tem oziru ne možu, ne ženi, otrokom, bratom, sestram ali sorodnikom dosti verjeti, kar nas žalostna skušnja le prepogostoma uči. Cesar pa sam ne moreš pri življenji preskerbeti, to sporoči zgodaj v veljavni oporoki, zato da se po tvoji smerti, tudi o smerti, v resnici zgodi. Pravim: zgodaj v oporoki; kajti ako le vedno in vedno napraviti odlašáš oporoko, se ti lahko primeri, da nepričakovano umerješ, kar se zgodi tisočim in tisočim. Tudi pravim dalje: v „veljavni“ oporoki; kajti, ako ni sodnijsko narejena in ima kako napako, skušajo jo navadno prijatelji ovreči, zlasti pa, ako je v njej kaj v dobrodelne namene sporočenega. Tako nastanejo pravde, prepiri in sovraštva, in tvoja duša nima od vsega tega nič, razun množine povzročenih ptujih grehov in morebiti še preklinjevanja!

Bodi tedaj jako previden, kedar delaš oporoko, kajti človeška lakomnost in skopost skuša le prerada opovreči oporoko, katera jim ni po godu.

Najbolje je pa, seveda, ako sam še pri življenji razdeliš in oberneš v dotični namen, kamor misliš kaj obrniti, oziroma, kaj razdeliti. Pri tem pa ne pozabi nikdar sledečega vodila: „Levica naj ne vé, kaj dá desnica. Dovolj je, da Bog to vé, ki vse vidi, tudi kar se na skrivnem zgodi.“ In pa: „Kar položiš v roké revežev, shranil ti bode zvesto Bog in ti po smerti z obilnimi obrestmi nazaj izročil!“

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Shod katoliškega politiškega društva.) Preteklo nedeljo, 9. sušca, je bil v mestni Reduti shod katoliškega politiškega društva, kteri se je prav dobro obnesel. Sobana je bila napolnjena poslušavcev iz postavnih in odličnih móž, med drugimi pa gospod deželni glavar dr. Jos. Poklukar, več kanonikov in družih duhovnov, pa verlih móž iz Ljubljane in od zunaj, zlasti njih več iz Št. Vida nad Ljubljano.

Gosp. predsednik, kanonik in poslanec Klun, je bil nalašč prišel z Dunaja in je pričel zborovanje s tehtnim govorom. Omenil je, kako se srečnega šteje, da more slavno družbo pozdraviti s serčnim „Dobrodošli!“ Nato je ob kratkem pojasnil čút našega slovenskega ljudstva do sv. vere, čút staršev do otrok, čút do cesarske rodovine in domovine. Oziroma novega društva je omenil, kako je dandanes vse očitno, javno, vsakdo ima pravico govoriti o očitnih zadevah in svoje misli razodevati. K temu so pa društva naj boljši pripomoček in v naš namen katoliško-

politiška društva. Zakaj katoliška društva? Zato, ker društvo mora imeti trdno podlago, kakor vsaka zadeva, ki ima kaj koristiti. Brez tega vse omahuje in propada. Potreba tacega društva je tudi pri nas, ker marsikaj na razne strani omahuje.

Omenja, da tako društvo je tudi na Dunaju in celo bolj verni protestantje in marsikteri liberalci so spoznali in spoznavajo, da brez verske podlage je vse puhlo, vse propada. Poslanec Hausner, n. pr., ki je te dni umerl, je bil poprej mož liberalne stranke in hud nasprotnik verske šole. Toda zmodril se je, prišel k spoznanju in vsakteremu je rekel, da to njegovo boljše prepričanje smé med tovarši razširjevati, ne kakor bi ga bila ravno bolezen k temu prignala ali kaka sila, temveč spoznanje in pravo prepričanje. Toraj je rekel prijateljem, da smejo razširjati to njegovo prepričanje. Poprej liberalni mož je v boleznih vsak teden prejel ss. zakramente. — Tudi magjarski Tisza, kakor je omenil govornik, je prišel k temu spoznanju, da je treba več npravne odgoje. (Taki možje, ki iz skušnje govoré, imajo pač več veljave, kakor pa marsikteri reveži, ki so šolo na kol obesili in kot časniški pisaci za groše zabavljajo zoper versko šolo in zoper duhovstvo.)

Dobro je tudi pojasnoval g. predsednik, kako je bilo naše slovensko ljudstvo vedno vneto za svojo avstrijsko domovino, n. pr. l. 1848, ko so mnogi narodi omahovali in izdajsko delali. Ko so v Frankobrodu veliko Nemčijo delali, so iz Ljubljane deputacijo poslali k cesarju na Dunaj in prosili, da naj poslance iz Frankobroda domú pokliče, kajti tamošnje počenje ni bilo avstrijsko-patrijotično. Delali so Slovenci za vero, dom, cesarja, in na tej podlagi je tudi naše novo društvo, na tej podlagi hoče delati, in tega se deržé tudi presvitli cesar. Z gromovitim trikratnim „Živio“ je končal čversti govor, ki je bil spremljan z mnogimi slavoklici.

Med gосто. živo pohvalo je potem gosp. Povše zagovarjal versko in narodno šolo. (O tem drugi pot več.) Ob koncu pa je gosp. tajnik Kalan bral adresu do gosposke zbornice v ta namen, ktera je bila enoglasno sprejeta.

Dalje je gosp. poslanec Žitnik pojasnoval potrebo politiško-katoliškega društva v našem času. Gosp. Klein pa je poslednjič govoril o stavbeno-obertni postavi in kazal, kako da jo je treba zboljšati v prid manjših obertnikov. Poslednjič je bral tudi peticijo v tem oziru, ki je bila sprejeta soglasno. Pojasnoval je to reč nekoliko še g. Klun, in pristavil g. Dogan, da naj bi zbornica na Dunaju to hitro v roke vzela, ker mali obertniki so v zadregi. S pohvalo se je sprejel nasvét g. Belca iz Št. Vida, da naj se napravi kmalo tudi shod v Št. Vidu, ker ondi je veliko rokodelcev, in potreba je poduka v omenjenih zadevah. Sliši se, da prav v kratkem se ima Šentvičanom njih želja spolniti. Pn. gosp. prošt dr. A. Jarc je poslednjič v imenu poslušancev naznanil zahvalo odboru društvenemu za vspešni trud v prid družbe in pri tem shodu.

Iz Amerike. St. Thomas Seminary, Merriam Park, Minn., 13. sveč. (Kaj se je zgodilo na železnici! Znamenite šole itd.) Večkrat sem se že pripravljaj, Vam kaj pisati, da bi vsaj vedeli, da sem še med živimi, pa me je zmeraj zaverjal nekak neumen strah, da pride pred občinstvo po „Danici.“ No, sedaj pa vidim, da ni lepo za sinove slov. matere

(in tukaj nas je sedem), ako bi se malo zanimali za časnik, kakor je Vaša „Zg. Danica.“ — Seveda, imel bi veliko pisati, ko bi Vam hotel vse popisati, kar bi Vas, kakor tudi čast. bralce zanimalo; pa naj le omenim nekaj, kar sem čul in videl zadnje naše počitnice, ki so bile od 24. sveč. pa do 11. t. m. — Naj omenim, da smo imeli med seboj 27. dec. 1889 8 škofov in jednega Msgr. iz Rima. Bili so: preč. g. nadškof John Ireland iz Št. Pavla, in titularni nadškof Thom. Grace; škof Ryan iz Alton-a, Ill.; Bonacum iz deržave Kanse; Hennessy z Dubuque-a, derž. Jowa; trije, ravno prejšni dan posvečeni škofje, namreč Cotter iz Winone in za Winono; Mc-Golrick za Duluth, do sedaj v Minneapolu; Shanely iz Št. Pavla, za Jameston, severno Dakoto; Msgr. O'Connel, vodja ameriškega collegija v Rimu. Trije novoposvečeni škofje so nam pripomogli, da smo imeli 17 dni počitnic, ker nam je vsak en prosti dan obljubil in zraven tudi vsak jedno dobro kosilo. Vis. čast. Msgr. O'Connell nam je obljubil dati kosilo s privoljenjem nadškofovim, če pa ne dovoli nadškof, pa tudi brez dovoljenja — t. j. kadar ga pridemo obiskat v Rim!

Sprejem je bil kaj slaven. Narprej je pozdravil došle prelate g. F. Košmerl v latinskem jeziku, potem jeden v angleškem, in zopet tretji v latinskem jeziku itd.; vsak pozdrav je sledilo petje itd. Nazadnje je tudi vsak navzočih prelat nekaj besedi spregovoril v zahvalo. Bili so vsi prav humorističnega duha, provzročili veliko smeha. Zlasti škof Shanely vabil je s poetičnim govorom dijake v svojo škofijo, v severno Dakoto. Ob kratkem nas dosežejo trije „električni motorji“ iz St. Pavla, jeden gre še dalje, prav v Minneapolis.

Da ne zaidem predaleč, naj grem nad počitnice. — Ko se peljem iz Št. Pavla v Faribault, t. j. 53 angl. milj oddaljeno mestice, k č. g. misijonarju J. Pavlin-u, se prigradi nesreča, ali bolje reči, kazen Božja zadene nekega zasmehovalca svetih reči. Tako-le: „Na neki postaji vstopi neki Irec in z njim dva mladenča. Irec je bil dober katoličan (poznam ga dobro osebno), ter imel navado, vsakrat, predno je stopil na vlak, prekrižati se ter moliti tri Češčena-Marije. To videvši jeden izmed tistih dveh mladenčev, jame se rogati ter norce briti in zasmehovati Irca. — Irec se dela kot bi nič ne slišal. — Pridejo do prihodnje postaje, kjer vsi izstopijo (t. j. ti trije). Komaj pa je oni mladenec raz vlak, že leži pod kolesi. Dve kolesi ste mu odločili glavo od života, in tudi jedno nogo ste mu odrezali. Ljudje niso mogli razumeti, kako je bilo to mogoče; tisti pa, ki so prej mladenča videli, so takoj spoznali kazen Božjo.

Dospel sem v F., kjer so me čast. g. misijonar prijazno sprejeli. To mesto šteje nad 7 tisoč prebivavcev, ima tri kat. cerkve, irsko, nemško in francosko. Ircev je okoli 350 družin, Francozev 250, Nemcev 100. — Znamenito je pa to mesto radi raznih šol, ima namreč velika poslopja za slaboumne, slepe, gluhomutaste, veliko dekliško šolo, prezbiterijansko semenišče, in kadetovsko šolo, imenovano „stetik.“ —

Ogledati hočemo samo perve tri.*) Takoj po sv. maši namenili smo se, čč. gg. Pavlin, Cestelli, t. j. moralni profesor iz našega semenišča, in ž njima jaz, obiskovati te institute, na holmu nad 500 čevljev

*) Pridjane so v pismu v podobah Vr.

zvzišenem, ob kraji mesta. Ta poslopja so iz kamna in opeke. Sprejemajo se v prvo otroci obojega spola, in tudi odrasčeni iz države Minnesota. Seveda, sprejemajo le take, ki niso sposobni za navadne šole. Učijo se tukaj reči, kakor v publik-šolah, in razun tega tudi vsakoverstnega rokodelstva, kakor kertače delati, iz pleha izsekavati podobe itd. — Teh je okoli 165.

Šola za slepe ima letos 60 učencev in učenk. Tukaj sprejemajo se osebnosti od 8--25 l., ki so sposobni za poduk. — Človek bi kmalu mislil, da slepi vidijo, ko vidi dela slepih. Vodila in razkazovala nam je slepa deklica poslopje itd., pa nismo zapazili, da je slepa, predno smo se podali v pogovor z njo, in se tedaj ni v nobenega ozerla. Narbolj čudovito je poslušati slepe, kadar beró; beró namreč s persti in to silo hitro. Uče se glasbe in ročnih del; deklice se uče vsega, kar potrebuje gospodinja, kakor šivati, plesti itd.

Gluhi in mutasti tudi ne zaostajajo. Gluhi govoré, t. j. odgovarjajo učiteljem; na njih vprašanja, beró jim z ustnic. Videl sem petletno deklico mutasto, ki je zapisala na tablo, kar jo je učiteljica vprašala, n. pr., kako se imenuješ? kje si domá? itd. Nekaj učiteljev je tudi gluhih, pa le podučujejo, in to prav izverstno. Mutasti odgovarjajo na perste. Vse te šole se vzdržujejo na državne troške; samo obleko stariši sami napravljajo otrokom; če so pa revni, tudi to dobivajo od države. Če Vas bo zanimalo in bi radi kaj več vedeli o teh šolah, Vam v drugič več pišem, za sedaj toliko. *)

Vreme imamo jako lepo, sneg kopni kakor bi bilo mesca majnika, mraza tudi ni. M. B.

Lakota med Rusini v Galiciji. Iz vzhodnje Galicije nam pišejo, da je tam med rusinskimi Slovani nastala velika lakota. Jeseni so miši v zemlji seme potrebile, poleti je bila suša, in solnce je požgalo celo travo po travnikih in žito na polji, in kar je ostalo, so po mnogih krajih povodnji poplovile. Pomanjkanje in lakota je tolika, da ljudje take ne pomnijo. Živina nima piče in da bi lakote ne poginila, jo morajo pobijati. Iz vsih galiških strani se sliši vpitje za pomoč, ker revščina in lakota se vedno bolj razširja. Tudi se že kažejo nasledki stradanja — hude bolezni. Zato se je z dovoljenjem c. kr. ministerstva od 22. jan. 1890 vstanovil odbor v Levovu, kateremu so na čelu: predsednik B. A. Didyckij, načelnik politiškega društva „Ruska Rada“ itd., stolni prelat M. Malinovsky, in pravdosrednik dr. J. A. Dobrianskij; pa tajnika: L. L. Ropickij in O. A. Mončalovskij.

Obračajo se še posebej do nas slovanskih so-bratov z zaupanjem, da njih klic se ne bode pre-slišal. Opomnili smo že, da imamo tudi mi Kranjci lakoto pri Dolenjcih, za ktere je pomoči potreba; kdor pa zraven tega more tudi za uboge Rusine v Galiciji kaj darovati, bode tudi veliko dobro delo, kakor smo razložili.

*) Odg. Vse nam je drago, kar pišete, in smo prav hvaležni za zanimiva poročila; torej serčna hvala in bratovski pozdrav Vam in blagim tovaršem. Vr.

Novosti za pirhe.

1. **Nove podobice s slovenskim branjem** pri-poroča „Katoliška bukvarna.“ Te podobice so na lepem papirji kartonu, lično barvane, ter ne samo mladini, ampak tudi odrasčenim primérno darilo. Take so: Dete Jezušček; križ s sulico, terstom in gobo; kelih s hostijo; Serce Jezusovo; križ z vinsko tertó; ime Marijino; obraz Jezusov; križ s palmov-jem; žebli v ternjevi kroni s cvetličjem; Božje oko. — Stotina stane 3 gld.

2. Patiss: **Geistesübungen für 8 Tage**; 1889; 387 str.; cena 1 gld.

3. **Blütenkränze auf die Festtage Gottes und seiner Heiligen von Reinhold Albers.** I. Thl. I. Bd. — čez 600 strani 1890. Popis praznikov, premnoga poraba zgodovinskih dogodb, krajnih okoliščin itd. dela delo prav zanimivo in lahkorabno. C. 2 gld. 70 kr.

4. **Der Rosenkranz, eine Fundgrube für Prediger und Katecheten, Erbauungsbuch für kat. Christen;** von dr. Phil. Hammer I. Bd. 1890. — Knjiga ima kacih polpetsto strani in je polna vezanih in nevezanih cvetic; vedno obračanje na sedanji čas v prijaznem zlogu čini delo ne manj zanimivo kot podučno. Ko človek prične brati, skoro ne more jenjati. C. 2 gld. 16 kr.

5. **Weltgeschichte von dr. J. B. Weiss, I. Bd.** Geschichte des Orients, tretji zboljšani natis. Cena: 5 gld. vezana knjiga.

Nova enciklika Leona XIII v latinskem izvorniku in nemški prestavi. C. 30 kr.

Vse v katol. buk.

Stolpje.

II.

(Dalje.)

Pri turnski jabelki, v katero se svetel križ vsadi, se cerkveni turn dodela, in pri Marijinem porodu, ki usmiljenega Jezusa v rokah derži, se je sklenil živi turn Davidove sorodovine. Vidite, med dvema žegnanimi ženama, med Ruto pošteno mlado vdovo, in med Marijo, čisto devico, je bil velik, velik žegnan rod. Ali ste si zapomnili, po kakovem dobrem delu ste si ti dve ženi božjega blagoslova vredne storile? Perva, ker je svojo staro taščo lepo spoštovala, druga (Marija), ki je bila pokorna dekla svojega Gospoda. Vsajajte, zakonski vi, vsajajte dobra dela, da bo večni Bog imel polagati svoj žegen na kaj, ker, ako so vaši zakoni srečni in blagoslovljeni, nam vsein bo izviral sreča od vas. Storite se vredne božjega blagoslova, ker ne veste, ali ste podsek prvi na svoje rodovine ali zadnje jabelko, s katerim se sklene vašega roda zadnja glava. Da bi torej srečno živeli, govorite kakor Ruta drug drugemu: Tvoj kruh je moj kruh, tvoj Bog je moj Bog, tvoj grob je moj grob; in po Marijino se zročujte Bogu: „Dekla, hlapec sem Gospodov, naj se mi zgodi po Očetovi volji.“ (Mnemosynon sl. Slomšek, p. 118.) (Dalje pride, ko se bivši hudo bolan velečast. gosp. pisatelj popolno ozdravi, ki bodi prijateljem v ta namen v molitev goreče priporočen. Vr.)

Čertice iz dnevnika.

Spisal J. B.

(Dalje.)

II.

Notranjski svet.

Župnikoval je v P. takrat blagi, faranom pri- ljubljeni gosp. A. P., kateri se je par let pozneje pre- selil v prijazni gorenjski Š. V. Pastiroval je tam nekaj let, in v splošno žalost ovčic je ondi nagle smerti umerl, in bil je pokopan pri svojem predniku in so- imenjaki B. P., slovničarju in pesniku slovenskem. S tistim možem me je od prve mladosti vezala vez zvestega prijateljstva. Rad sem mu v pastirstvu po- magal, kolikor sem po svojih slabih močeh zamogel. Primerilo se je, da sta šla župnik in pomočnik njegov od doma in prisopihal je cerkvenik do mene, ter me prosil naj grem berzo previditi nekega mla- denčca, kateri se je v gojzdu ponesrečil, ter utegne kmalo umreti. Kmalo sem sedel na vozičku ter se peljal z Najsvetejšim v rokah proti bolnikovi hiši, oddaljeni dobre pol ure od farne cerkve. V čedni kmetiški hiši, v veliki izbi, je ležal bolnik, mladeneč pri kakih 20 do 23 letih, bled v obrazu, na katerem se je na prvi pogled brala velika bolečina. Zjutraj je šel siromak zdrav od doma; zdaj leži v smertnih bolečinah — hudo ranjen. Ne morem ti, častiti bralec, popisati, kako se me je mladeneč razveselil, kako se mu je lice razvedrilo, ko sem s sveto Popotnico stopil v sobo; bal se je revež, da bo moral nepre- viden umreti, ko je slišal, da sta morala oba domača gospoda od doma. Ker je imel bistre oči, ker je bil popolnoma pri pameti in zavesti, in ker je zelo lahko govoril, sem mislil, da ni še v jako nevarnem stanju, ter da ne bode zdaj umerl. Pa pozneje sem zvedel, kako sem se motil. Pravil mi je — ako se ne motim, da ga je pri ovinku bruno, katero je domu peljal, v persi in v trebuh pritisnilo in ga smertno poškodovalo. Upanja, je djal, nimam, da bi ozdravel. — Pobožno je prejel svete zakramente, in ko sem vse potrebno opravil, sem se poslovil ter mu obljubil, da ga v kratkem obiščem; na to mi je odločno odgovoril, da nikdar več ne. Prosil me je, naj mu dovolim, da me poljubi; podam mu roko. „Zdaj pa še lice“, me dalje poprosi. Čudno in ne- navadno se mi je to zdelo; vendar sem se priklonil, ter mu spolnil željo, da me poljubi v znamenje: naj veče hvaležnosti. Ne morem povedati, kako je bil mladeneč v strašnih bolečinah miren, vdan v sveto voljo Gospodovo; in v svoji priprostosti mi ni za- mogel z besedami hvaležnega serca zadosti razodeti. Toliko je tolažilo za vernega bolnika v naj hujših bolečinah, ko prejme presveto Popotnico.

Ginjen tega prizora sem se vernil domú. Še tisti večer so mi tužni stariši naznanili, da jim je dobri sin kmalo po mojem odhodu v Gospodu zaspal. Prišle so mi na misel besede svetega pisma: „Čujte, ker ne dneva ne ure ne veste.“ O kaka sreča za človeka, da ga duhoven na zadnjo uro okrepcá s svetimi zakramenti za strašno pot v večnost!

* * *

12. maja. Vagensberg (Bogenšperk.) Kmalo po opisani dogodbi sem se preselil s kneževu dru- žino na Vagensberg. To je starinska grajščina na

Dolenjskem, na verhu visokega hriba, obdanega pa še od viših verhuncev. Prijazno gleda grad izmed zelenih vej gostega drevja, ker od vsih strani ga obdajajo gojzdiči. Tukaj v tem mirnem in tihem za- vetju prebiva kneževa družina spomladi in poleti; pa sej je kraj zares lep in prijeten. Vesel sem bil, ko sem zagledal prve vinograde; tukaj namreč se začenjajo vinske gorice dolenske, ktere tu le bolj slabo, pa vendar pitno in zdravo vinsko kapljico donašajo. Rad sem zahajal na bližnje verhove, kateri grad obdajajo, da sem ogledaval zares krasno oko- lico. Grič za gričem se ti kaže v daljavi, dokler ti ne zaprejo razgleda beli velikani gorenski in sinje gore globokega Dolenskega. Kdo bi preštel vasi in vasice, cerkve in gradove, s katerimi so obsejani brezštevilni zeleni griči in hribi. Prijazna samota in tihota, lepa okolica, zeleni gojzdiči, po katerih pre- pevajo neštete ptice, spomin, da je tukaj sloveči Valvazor preživel večidel svojega življenja, da je tukaj krog sebe zbiral umetnike in učenjake, risal zemljevide, pisal knjige, — to in marsikaj družega je sercu ugajalo, in je bilo vzrok, da sem prav rad tukaj prebival, ter se težko ločil od priljubljenega kraja.

Grajska kapelica, posvečena Materi Božji, je stara, že iz časa Valvazorjevega; majhna je sicer, pa snažna in prijazna. Pred gradom je velik ograjen prostor, po katerem skačejo in se pasejo serne in jeleni. Na dvorišču je silo globok vodnjak, kateremu nikdar vode ne zmanjka, tudi še iz časov barona Valvazorja.

Preden se ločim od Vagensberga, naj še omenim, da je zraven kapelice černo pregernjena mertvaška sobica, ktera služi za rakev ranjki prvi soprogi kneza W. Bila je ta gospa sestra vojvoda Meklem- burg-Šverinskega, nečakinja cesarja nemškega Vil- helma. Umerla je nagle smerti — ako se ne motim — v Benedkah.

Ako še sedaj ranjca vojvodinja na V. počiva, ali ne, mi ni znano. Dve leti sem bival pri verli družini in dve poletji na prijaznem gradu V., in tukaj sem se ločil od družine kneževe, ktera se je začasno daleč tje na Češko preselila. Odločili so mi prečastiti gosp. nadpastir novo polje delavnosti — v mili Vipavski dolini, kamor sem se preselil, kamor me blagovoljno, častiti bravec, spremljaj! —

(Dalje nasl.)

Razgled po svetu.

Razkolsko protestansko, pa ne katoliško! Petro- graško „Novoje Vremje“ hvali rusko terpljivost (tole- ranco), ker je bilo izvoljenih 9 katoliških škofov za Rusijo. K temu pristavlja „Köln. Volkszeitg.“: Kato- ličani si v Litvaniji, v Beli Rusiji, v Kievski guber- niji, v Voliniji in Podoliji skozi in skozi ne morejo nobenega zemljišča pridobiti. Tudi bodi le opomnjeno, da v višjih službah katoličane nalašč odrivajo, v pri- meri s protestanti. Katoliška Cerkev na Ruskem je v toliki sužnjosti, da ni kmalo enacega. Več je o tem v obravnavi „Die gegenwärtige Lage der kathol. Kirche in Russland“ v knjižici „Kathol. Bewegung“ (ki to dobo prihaja na svitlo; nekoliko že je). Tukaj le malo o tem. Je mar kaj zlo sterpljivo — „toleratno“, ako se na Litvanskem katoliško veroznanstvo tudi

po vaških šolah mora učiti v ruskem jeziku, ki je ljudstvu čisto tuj? Se li more govoriti o terpnosti, ako ruska vlada po upravni samovoljnosti vse kripnje nastavlja, da bi se katoliške knjige in časniki ne razširjali, in ki inozemske katoliške spise ceni za nevarno tihotapstvo? V tretjem četertletju 1889 so ruski cenzorji med drugim prepovedali: „Bonifacius Kalender“ v Fuldi, Regensburški „Marien-Kalender“ in duhovne vaje sv. Ignacija. Že več časa je, kar nemški katoličanje v Petrogradu skušajo vstanoviti sirotišnico, česar pa „močno tolerantni“ ruski vladni možje še niso dopustili. Tako se bere v „Wandererji“ v Mineapolu 6. sveč. t. l. — Tako dela protestanško bismarkovstvo proti Slovanom, tako rusko razkolstvo proti Nemcem, tako marsiktere brezvestne vlade. Drugač pa katoliška Cerkev, kakor smo pojasnovali v zadnjem listu (v katerem, prosimo, naj se na str. 75, 2. kol., v 14. verstici od zgor. bere „Gregorija XV“ — namesto Greg. XIII).

Rim. Druzega t. m. opoldne so sv. Oče sprejeli kardinale in prelate, ki so jim prišli čestitat za rojstni dan in obletnico njihovega kronanja. Naj starši kardinal La Valletta je bral pismo verne vdanosti. Odgovorili so sv. Oče, kako je ta dvojna slovesnost za-nje opomin, da so jim leta šteta. Že veliko lét s svojimi zli je šlo v večnost, in prihodnost se kaže mračna; tolažijo se vendar s tem, da njihovo življenje je posvečeno časti Božji in blagru sv. Cerkve. Želé pa, da bi Bog Cerkvi in njenemu poglavarju podelil prostost in samostojnost. Cilj njihovega papeštva, pravijo sv. Oče, je, učiti evangelijsko resnico; zato so pisali encikliko, ker njih dolžnost je učiti vse narode. Dosedaj so obravnavali načela družinskega in politiskega življenja; odsihdob bodo razpravljali zlasti meddružbinsko (socijalno) vprašanje. Tisti, ki imajo moč v rokah, naj pomagajo z vso svojo močjo, pred vsim pa s šolami in s tiskom, da se vprašanje dobro reši. To, sklepajo, bodo delali do smerti, in nič jih ne bo odvernilo od njihovega cilja. — Sv. Oče se dobro počutijo, in pogovarjali so se potem s kardinali in prelati.

Rim. Prostomišljaki so vedno nepokojni in z ničimur niso zadovoljni, tudi s Crispijevim grabljenjem še ne. Napravili so zdaj v Rimu velikansk odbor, ki naj bi pripravljaj slovesnosti in vravnave za preslavljanje rogovilstva leta 1848. Že so hotli nabijati po zidovih v ta namen bahaške osnove. Stari lisec Crispi pa se je tega ustrašil in je slovesnosti prepovedal, češ, to bi utegnulo biti odveč rovarsko. Ali kar se grabi cerkvam, samostanom in ubožnim, — to pa blezo ni rovarsko — kaj-li?

Švica. Na Švicarskem sta protestanška konservativna lista („Appenzeller Sonntagsbl.“ in „Christl. Volksbote“) marsikaj slamarila in čenčala zoper katoliške usmiljene sestre. Nato pa se je pognal za čast usmiljenih sester mož, ki je tudi protestant, pa resnicoljuben gospod. In ta je sam direktor evangelijske bolnišnice v Riehen-Baselu, protestanški župnik Kaegi. Ta v protestanških konservativnih krogih zelo sloveči mož piše v „Luz. Vaterlandu“: „Vdeležje usmiljenih sester po bolnišnicah in drugod je prav veliko večje, kakor pa „Appenzeller Sonntagsblatt“ hoče razodevati. One so vajene v naj obširniši sterpnosti (toleranci) po deželah z versko ravnopravnostjo, ravno tako voljno pustijo evangeliškemu vercu njegovo

biblijo; kakor tega, ki ne kaže čisto nobene verske potrebe, ne silijo o veri govoriti. Toliko njih, ki se v zdravji ne pečajo za nobeno cerkev in nobeno vero, na bolniški postelji vidijo pervikrat, kam žene ljubezen Božja človeškega otroka in k čemu ga zmožnega storf. Usmiljena sestra, ki noč in dan tudi naj bolj zoperne in naj težje službe opravlja brez pritožbe in godernjanja in, zdi se, brez utrujenja, ona je za marsikoga zdatniša in močnejša zagovornica kerščanske vere in kerščanske ljubezni, kot vsi župniki in sloveči pridigarji, ki jih je slišal. Iz lastne skušnje zamorem ovreči dolženje, da usmiljenje sestre iščejo le spreobrnjenec, ali pa si hočejo kako zvezdico zaslužiti. V ljubezni do Zveličarja je vzrok njih djanja; da bi bile prištete veliki občini vsih svetnikov, to je prvi cilj njihove delavne ljubezni.“

Smešno očitaje omenjenih listov, da usmiljenje sestre tišijo v protestanške kraje, je župnik Kaegi zavernil z naslednjimi besedami: „Ko nas je v Baselu pred dvema letoma obiskoval kužljivi légar (tifus), ni bilo nikakor več dobiti ne (protestanških) dijakonis in ne družih strežnic, razun za privatno strežbo, ne ene pa ne za strežbo po bolnišnicah! Pomoč so prinesle usmiljene sestre! Je mar to njih zadolženje, ako pridejo tudi v evangelijske družine?“ One grejo le tam, ko se na pomoč kliče. — Tako piše protestant o usmiljenicah, kakošni so pa katoličani, ki psujejo usmiljene sestre, tega ni potreba pisati!

Brazilija. Amerikanski listi pišejo, da severno-amerikanska zveza je že poterdila braziljansko novo republiko; 29. pros. je predsednik Harrison sprejél povérne pisma odposlanca braziljskega, De Amaral Valente. Rekel je predsednik o tej priliki, da braziljska republika je nastala brez prelivanja kerví in nasilstva. Koliko je to res, pojasnujejo druge dogodbe od ondod, ki ni naša naloga jih pretresovati; očitno pa je, da severno-amerikanska zveza je s tim zopet na svoji moči pridobila znamenit vspéh, in da samoderžne vlade toliko bolj hirajo, kolikor bolj framašonom prijenjujejo, katoliške pravične zahteve pa prezirajo. Kakor je katoliška Cerkev temelj in podpornja resnice, tako je tudi podpornja deržáv in vlád, ktere delajo po njenih načelih. Naj bi pač deržavni možje in vladarji študirali novo encikliko Leona XIII!

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva

Nameni za mesec marcij (sušec).

a) Glavni namen:

Spomín na poslednje reči.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

(Konc.)

Velika nevarnost v boji z duhovi zlobnosti nam preti od tod, ker imajo ti duhovi v našem lastnem mesu in sercu svoje zaveznike, ki nas morejo vsak trenutek izdati, zapeljati v greh. Zato molimo: Gospod, prodri moje meso s svojim strahom; ker tvojih sodb se bojim. (Ps. 118. 120.) Vsi namreč bomo stali pred sodnim stolom Kristusovim (Rim. 14, 10); vsi se bomo morali pokazati pred sodnim stolom Kristusovim, da prejme vsakdo, kar dostaja njegovemu telesu, dobro

ali hudo, kakor je dejal apostelj. (2. Kor. 5. 10.) Kajti človeku je odmenjeno enkrat umreti in potem pride sodba. (Hebr. 9. 27.) In še enkrat, konec sveta, se bo oglasila tromba, in kakor bi mignil, v trenutku, bo Sin človekov ljudstva vesoljne zemlje zbral pred tronom svojega veličastva, ter jih ločil vsaksebi kakor loči pastir ovce od kozlov; in ovce bo postavil ob svoji desnici, kozle pa ob svoji levici. (Mat. 25. 32.) Delajmo tedaj vsi skupaj po besedah: „Boj se Boga in spolnuj zapovedi, ker to je cel človek; in vse, kar se zgodi, vse bo sodil zaradi vsakega prestopka, bodi si dobro, bodi si slabo.“ (Prid. 12. 13, 14.)

„V višavah biva resnica, tu doli nečimurnost,“ pravi sv. Bernard, in ko bi vsaj po duhu spominjajoč se sodbe in pekla na nebu bivali, tedaj bi naše oko manj slepil čar greha, in naše serce manj plačilo hrepenenje po vživanji. A ker truhljivo telo neumerjočo dušo stiska, in ker je duh, ki misli na nebo, na zemlji vjet, tedaj je smert, ki je telesu in vsemu zemeljskemu lastna, odrešiteljica iz nečimurnosti, oznanovavka resnice. Spomin na smert je grenak njemu, ki se raduje oživljenja, utrujenemu na zemeljskem potovanju pa zaželjen; toda koristen in potreben je za oba in za vse. Človek namreč ne pozna svojega konca; ampak kakor se ribe s ternikom, kakor se ptiči v zanjke lové, tako pobere človeške otroke huda ura, ko jih nenadoma napade. Kar koli more tedaj storiti tvoja roka, to stóri precej; ker pod zemljo, kamor hitiš, ni ne del ne načertov, ne modrosti, ne vede. (Prid. 9. 12, 10.) Dokler je dan, delajmo, kajti pride noč, ko ne more nihče več delati. (Jan. 9. 4.) Bodite pripravljeni, ker ne veste ne dneva ne ure. In vendar odločuje smertna ura vse: kakoršna smert, taka sodba, kakoršna sodba, taka večnost. Pa tudi kakoršno življenje, taka smert, in umetnost dobro umreti je umetnost dobrega minulega življenja spominjaje se konca.

„Konec pa je smert, sodba, pekel. Kaj je strašnejšega od smerti, bolj pretresljivega od sodbe? kaj si moremo misliti manj nesterpljivega od pekla? Vsakdo naj se toraj pri vsem, kar začne, vpraša: Ko bi moral sedaj precej umreti, ali bi to storil?“ (Sv. Bernard.) Misli na konec, in ne boš grešil. Greh namreč je strah ob koncu, zelo smerti, sodbe in pekla. Zato spomin na konec, na poslednje reči, upogne napuh, uniči zavist, ozdravi hudobnost, prežene pohotnost, ugonobi nečimurnost in bahanje; pripravlja pot rednosti, spopolnuje posvečenje in pripravlja večno zveličanje. (Sv. Avguštin.)

b) Posebni nameni:

17. S. Patricij. Duh molitve. Irsko. Hudo stiskani in skušani. „Serca Jezus, ustanova.“

18. S. Ciril Jeruz. Pobožnost k presv. Zakramentu. Odprava brezverske šole. Pervo-spovedenci in pervo-obhajanci.

19. S. Jožef. Pomnoženje njegovega češčenja. Pospeševalci molitvenega apostoljstva. „Društvo pobožnih delavcev.“

20. S. Kutbert. Angleška. „Duhovni in obhajanci.“ Razposajeni otroci. Več pijancev in drugih grešnikov.

21. S. Benedikt. Strah Gospodov. Tega svetnika redovi. Več redovnikov in redovniških zadev posebej.

22. S. Nikolaj Fluenški. Kerščanska edinost in miroljubnost. Švica. Več bolnikov, na duhu, na živcih bolnih. (Konec nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Ponesrečen šolski mladenec za pomoč pri učenju in v telesnih potrebah. — Histerična hudo terpeča oseba priporočena za pomoč — Bolan prijatelj priporočen spoštovanim čitateljem, da bi se na priprošnje N. lj. G., sv. Jožefa in sv. Tomaža Akv. hitro in popolnoma ozdravil. — Za smert bolno šolsko deklico priporočuje oče v molitev za srečno zadnjo uro, mil sodbo, voljno poterplj., vdanost v voljo Božjo po priprošaji usmiljene Matere Marije, sv. Jožefa, sv. Mihaela, sv. Antona Pad.: tako tudi oče v mnogem terpljenju za pomoč dušno in telesno.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. (Desetletnica.) Desét let bode 18. t. m., odkar je prevzvišeni c. kr. gospod predsednik **Andrej Vinkler** nastopil sedanjo častno službo. Priprave se menda delajo, da se priljubljenemu mnogozaslužnemu gospodu o tej priliki vredno priznanje razodene.

Orglje, za kako podružnico prav dobre, dobijo se po nizki ceni. Kdor jih želi kupiti naj se oglasi do 20. marca pri čast. farnem predstojništvu v Nevljah.

Jak. Virjent,
občinski svetovavec.

Treznostne družbe so vnovič vstanovljene v naslednjih duhovnijah: na Igu, v Mavčičah, v Žiréh, in veljajo za cerkveno-vstanovljene. Za popolni odpustek so si izvolile praznik čistega Spočetja, za odpustek 7 lét in 7 kvadragen pa praznik sv. Jožefa, in tri perve kvaterne nedelje v letu.

Fridersali so si smert. V Fridbergu so se šli dersat neka gospodičina in dva mladenča; led se ulomi in vsi se potopé pod ledene plasti. Spuščali so za njimi pod léd verví, da bi jih rešili; pa bilo je zastonj. — Prav nespodobno je, da celo ženske, ki imajo po natori dar sramožljivosti, med moške hodijo na léd zverat se in dersat. To posnemajo včasi tudi dekline, ki gredé v šolo poskušajo po poti se dersati, večkrat celo med potepinskimi pobi. Kam je šlo tisto, ki se imenuje spodobnost (anstand)? — V šolah se učijo zvértati in „turnati“, ali bi ne bilo dobro kot tvarino učiti tudi spodobnost?

Logika brezvercev! Pri volitvi župnika v Zagrebu sta mestna odbornika in profesorja na vseučilišču terdila, da tudi judje smejo voliti katoliškega župnika? Tako se godí, ako se cerkveni nasprotniki volijo v mestne odbore in za profesorje na katoliških šolah! Naj bi se judje skazali hvaležni in svojima prijateljema dali naslov „Rabi.“

Kaj pravi Luter o husovcih? Še l. 1519 je Luter rekel, da s Husom nima nobenega občestva in da vekomaj ne bo terdil nobenega razkolništva, pa da so

husovci hudo delali, ker so se ločili od edinosti rimskega Stola. — Čudna je doslednost teh krivovercev! Tako je Luter govoril, kako pa je sam delal, je znano.

Varite se sleparjev! Solnograški cerkveni časnik poroča, da se nekdo naznanja za „dr. Benjamina“ in pravi, da je Solunski nadškof in arhimandrit, nosi na persih križ, kroži okrog s svojim češ — da tajnikom in nabira darove za semenišče v Solunu. Ko sta čutila, da se nad njima sumi, sta kopita pobrala in odšla, pa se ne vé, kam? Čitateljem „Zg. Danice“ je dobro znano, da škof v Solunu je Monsign. Mladenov Lazar., greško-katol. obreda, apostolski vikar za Macedonijo. Skoro vsako zimo se pritepe tudi na Kranjsko par nekacih ciganov ali še več, ki pa lažejo, da so tam nekod od Babilonije, in ljudi nadlegajo za darove, včasih z nesramno prederznostjo. Kažejo tudi pisanja, ki pa niso v Rimu poterjena. Torej: previdnost!

V Št. Ožbaldu 11. t. m. umerl ondotni župnik č. g. Ivan Nemanjič. R. I. P.

Bogokletna nesramnost. Judovski srenjski odbor v Przemislu v Galiciji je nasvetoval, da naj se delajo pasje marke v podobi križa!! — Ali smo med Hotentoti?!

V terzaški škofiji. Č. g. Urbanaz, župnik v Momijanu, je imenovan župnik v Milah; — čast. g. Fr. Albertini pa administrator za Momijan. Č. g. Ljudovik Belair, duhoven burdigalske škofije, je postal katehet in kapelan v odgojišču M. D. Šijonske v Terstu. — Umerl je 20. sveč. č. g. Anton Giacomini, župnik v Tinijanu, 25. sveč. pa v Terstu č. g. Ivan Skabar, duh. pom. pri sv. Antonu Pad. R. I. P.

Iz rimskega Martirologija.

31. sušca.

V Sveti deželi, v Tekvi, sv. prerok Amoz. Ker je ostro grajal pregrehe in Božje šibe napovedoval, ga je sovražna roka smertno ranila in je umerl za ranami. Katoliška Cerkev ga je zato prištela med mučence. — Ta prerok je zelo hudo svaril ljudi zaradi mehkužnega življenja in odpada ter jih resno opominjal k pokori. Prav današnji meseneži naj bi si k sercu vzel, besede v 4. pogl.: „Poslušajte to besedo, debele krave, ki ste na samarijski gori, ki krivico delate potrebnim: „Tako govori Gospod: Zavoljo treh pregreh Judovih in zavoljo štirih (to je: zavoljo sedmerih) mu ne bom zanesel; zato, ker je zavergel postavo Gospodovo, in njegovih zapoved ni ohranil; ogoljufali so jih (to je, odvernilo od Boga in čednosti).... Poslal bom ogenj nad Juda, in požerl bo hiše v Jeruzalemu...“

V Afriki ss. mučenci: Teodul, Anezij, Feliks, Kornelija in drugi.

V Perziji sv. Benjamin dijakom; bil je pod kraljem Izdegerdom po groznem mučenju umorjen ter je za sv. vero, katero je goreče oznanoval, svoje življenje dal.

V Rimu sv. devica Balbina, hči sv. Kvirina marternika, ki je bila kerščena od sv. Aleksandra

papeža in je srečno svoje lepo življenje dokončala ter je bila zraven svojega očeta pokopana.

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev naše škotije: S Prežganj 10 gld. 95 kr. — Iz Košane 17 gld. 50 kr. — S Krašnje 10 gld. — S Šent Ožbalda 10 gld. 70 kr. — Z Janč 25 gld. 15 kr. — Iz Fare pri Kostelu 6 gld. 37 kr.

Za dijaško mizo: Čast. g. župnik J. Novak 20 gld. — Čast. g. kapl. L. Zaletel 2 gld. — Čast. g. kapl. Ant. Kukelj 2 gld. — „Za pridne dijake“ 10 gld. — Iz Žuženberga 10 gld. — Č. g. kapl. Avg. Šinkovec 5 gld. — Pn. gospod deželni glavar dr. J. Poklukar 20 gld. — Č. g. kapl. Val. Bernik 2 gld.

Za sv. Detinstvo: Č. g. kapl. L. Zaletel 18 gld. — Č. g. župnik J. Novak 7 gld.

Za sv. Očeta: Č. g. Ant. Kukelj 1 gld. — Č. g. župnik J. Novak 8 gld.

Za cerkev Jezusov. presv. Serca v Weimaru. Neimenovana po č. g. A. Kukeljnu 2 gld.

Za misijone v Macedoniji: Neimenovana 20 gld.

Za misijone v Bulgariji: Neimenovana 20 gld.

Za misijone v Indiji, Kini in Japanu. „Ad D. m. gl.“ 50 gld.

Za odkup zamurskih otrok: „Ad D. m. gl.“ 25 gld.

Za Don-Boskove misijone: „Ad D. m. gl.“ 10 gld.

Za dr. Jegličev misijon v Bosni: „Ad D. m. gl.“ 10 gld.

Za naj bolj potrebne reči: Iz Žuženberga 30 gld.

Za stradajoče Dolenjce: Neimenovane dobrotnice 10 gld.

Za Sarajevo: Č. g. župnik J. Novak 2 gld.

Za Solun: Č. g. župnik J. Novak 1 gld.

Za misijone na Jutrovem: Čast. g. J. Novak 1 gld.

Za afrikanski misijon: Č. g. župnik J. Novak 12 gld.

Za razširjanje svete vere: Č. g. S. Zupan, katehet v Loki, 28 gld.

Za podobo sv. Antona na Šmarni gori: Pn. dr. in kan. A. Jeglič 1 gld. — „Nekdo, ki je v dijaških letih tako zvončkal pri sv. Antonu, da je cerkvenik prišel ga poditi“ — 1 gld. — Po gosp. Šindelen-u v „kat. bukvarni“ darovali so naslednji: Neka družba 5 gld., iz Preserji 18 kr., gospá Mar. Rak 50 kr., zbirka po M. Rak 1 gld. 10 kr., N. N. 4 kr., neimen. gospodičina 1 gld., neimen. gospodičina 80 kr., gëna. Olga Schönbacher 20 kr., gëna. Emil. Poljšar 50 kr., neimen. 5 gld.; 1 gld. z naslednjim pristavkom:

Marija, med svetnikov kori,

Vam kliče dans na Šmarni gori:

„O čutjte, kdo takó je zapuščen,

Kot sv. Anton, moj sosed prečesčen:

Je hosta njega hišica,

Zelëni mah mu haljica,

Visí na kolu mali zvon,

In truhli lés je glavi tron!..

Za znamnja, Kranjec, ti lepó skerbiš:

Puščavnika Antona zapustiš.“

Popravek. Za cerkev Jezusov. presv. Serca: Iz Mavčič 7 gld. (Ta dar je bil zadnjič po zmoti zaznamnjan pri darovih za sv. Očeta.)